

Den 4.6.2020

Klima, energi og forsyningsudvalget.

Angående kystnære havvindmøller i Jammerland bugt.

Energistyrelsen har netop godkendt forundersøgelsen af en monstrøs kystnær havvindmøllepark i Jammerland Bugt, som ligger mellem Asnæstangen og Reersø i Vestsjælland. Efter planerne skal vindmøllerne placeres 6 km fra kysten. Der skal bygges 34 møller, som hver skal være 200 m høje. Med andre ord et dominerende industrielt anlæg i en naturskøn bugt, der rummer Kalundborg kommunes største sommerhusområde.

Sommerhusejere og fastboende blev i april 2015 på et borgermøde orienteret om planerne. På dette møde fik deltagerne at vide, at det ikke kunne nytte at protestere mod projektet. Vi kunne kun komme med ideer til selve anlægget. Vi blev med andre ord udsat for et diktat. Bygherren - European Energy (EE) - kan ikke på noget tidspunkt have været i tvivl om modstanden. Den var massiv blandt de overraskende mange, der var mødt frem til mødet. Overraskende – fordi jeg i min opvækstby – Gørlev – sjældent har oplevet, at utilfredshed udtrykkes i store foramlinger.

At projektet overhovedet er udarbejdet skyldes Energiforliget af 2012, som tillod et statsligt udbud af kystnære havvindmøller. Der var dog det forbehold, at planerne skulle falde for lokal modstand, og at de skulle være af begrænset størrelse. Der var modstand mod 2 parker: Hundested og Jammerland Bugt, hvor en enig kommunalbestyrelse var og er imod planerne. De to parker blev udtaget af det statslige udbud. Energiforliget muliggjorde desværre også anlæg af møller i henhold til ”åben dør reglerne”. Og indenfor disse regler dukkede Jammerland bugt pludselig op igen. Og nu som et meget større projekt. Energistyrelsen havde åbenbart glemt forbeholdet, for (gudhjælpemig) om ikke European Energy (EE) ved Knud E. Andersen fik tilladelse til at udarbejde forundersøgelser i Jammerland Bugt.

EE skulle indlevere VVM redegørelsen senest juli 2015. Det skete, men den var så mangelfuld og ugennemarbejdet, at først i dec. 2018 blev den endelige VVM redegørelse sendt i offentlig høring. Energistyrelsen har i de forløbne år brugt megen tid på at bistå EE med at udarbejde VVM-redegørelsen (bygger på aktindsigt). Alligevel er der store problemer med VVM-redegørelsen, som er udarbejdet af firmaet Orbicon. EE/Orbicon påstår, at den lange sagsbehandlingstid skyldes nye krav fra Ens. Krav, som Orbicon burde have opfyldt fra begyndelsen. At VVM-redegørelsen er problematisk, afspejler sig i indsigelserne mod redegørelsen. Der blev indsendt 488 fra enkeltpersoner, dertil kom indsigelser fra Grundejerforeninger, Danmarks Naturfredningsforening, Ornitologisk forening samt indsigelser fra diverse erhvervsforeninger (turisme og lokalhandel).

Problemlisten ved anlægget er lang, den drejer sig bla. om marsvin, som er strengt beskyttet i henhold til EU-habitatets bilag IV. De tåler ikke støj. De tager skade, og i værste fald dør de. De omtalte afværgeforanstaltninger er helt utilstrækkelige. Edderfuglene er beskyttet ifølge Espoo konventionen. Det svenske Natuvårdsverket har gjort indsigelse mod vindmøllerne i henhold til denne konvention. Det nævnes overhovedet ikke i VVM-redegørelsen.

Der findes hav- og fiskeørne i et Natura 2000 område, som går helt ned til kysten. Ørnene er fredede. De er kun lige nævnt i VVM-redegørelsen. Begrundelsen er, at der er få af dem. Ja, det er rigtigt, men der er jo ved at blive opbygget en bestand. Den slags starter i reglen i det små. Ørnene flyver bevisligt mod møllevingerne. Det slipper de ikke godt fra. De mange gæs, der trækker hen over bugten forår og efterår, omtales heller ikke.

Visualiseringen af møllerne fra land er misvisende. Den vises f.eks. ved fotooptagelser fra november, hvor der er meget få dage med klart vejr og punkter fra Kattegat, hvilket slører det reelle billede af møllerne. Det indrømmes i VVM, at den synsmæssige påvirkning er ”meget stor”, men da politikerne tilbage i 2012 vedtog, at der kunne bygges vindmøller tæt på kysterne, så er det ifølge Energistyrelsen det, den har at rette sig efter, uanset de visuelle skader i et rekreativt område. Støjmålingerne er tillige omstridt. Uanset hvilken målingsmetode, der anvendes, er det dog en kendsgerning, at støjen vil forstyrre aftenstilheden ved kysten og med stor sandsynlighed også inde i husene, da de fleste er gamle og uisolerede.

Det er VVM-redegørelsens grundholdning, at anlægget vil være stort, dominerende, synligt og hørbart, at marsvinene og edderfuglene bliver berørt. Som led i VVM-processen blev der afholdt borgermøde d. 16. jan. 2019. Fremmødet skønnes at være på ca. 700 personer. Kritikken af VVM-redegørelsen var med god grund massiv. Vi fik at vide af repræsentanten fra Energistyrelsen, at tilladelsen til forundersøgelsen blev givet, fordi det var ”relevant” at anlægge en møllepark i Jammerland Bugt. I det hele taget fik jeg det indtryk, at ENS og EE var indspist efter det årelange samarbejde, hvor ENS har bistået langt ud over det, der kan kalde ”god forvaltningsskik”. Det har fået mig til at tvivle på, om ENS kan træffe en objektiv beslutning. Det er uheldigt, da ENS ifølge 2012-reglerne i ”åben dør” alene skal give tilladelse til etablering af møllerne. Sådan som jeg ser det, er tilladelsen faktisk allerede givet. Borgerne skulle nemlig miste tilliden til embedsværket.

Mange af os, der bor ved Bjerge strand, er efterkommere efter de første ejere, som for en stor del var jordløse lokale og arbejdere på sukkerfabrikken i Gørlev. Der er absolut ikke tale om luksus. Udstykningen er fra slutningen af 1920'erne. Grundene er små, typisk godt 500 kvm. Den yngste i min familie (7 år) er mindst 7. generation ved Stranden. Den første generation, vi kender til, var fæster på et husmandssted under Københavns universitet. Min farfar var vogterdreng på den del af strandengen, der senere blev udstykket. DinGeo.dk. beskriver mine vejfæller således: Alderen er 50 år og ældre. De har typisk en erhvervsfaglig uddannelse. De har ikke mange penge mellem hænderne. Men de forstår at få dem til at række.

Man kan ikke lade være med at tænke på, det kan være forklaringen på, at de kystnære havvindmøller ikke ønskes placeret ud for Nordsjælland, f.eks. Hundested. (jeg ønsker det ikke). Fattigrøvene i Vestsjælland tør nok ikke protestere. Sådan er det heldigvis ikke gået, formentlig fordi stranden betyder uendeligt meget for os. Især måske fordi andre feriemuligheder har været begrænset.

Det er uforståeligt, at åben dør reglerne fra 2012 stadig kan være gældende, når der i 2019 kom nye regler, som giver kommunalbestyrelserne indsigelsesret op til 14 km fra kysten. Det er tillige uforståeligt, at der er politikere og embedsmænd samt private projektmagere, der insisterer på, at der skal rejses kæmpe havvindmøller tæt på kysterne, når det er blevet meget billigere end før at bygge dem ude på havet.

Jeg håber, at flertallet i klima-energi og forsyningsudvalget vil støtte det lokale demokrati samt tage ansvaret på sig og sørge for, at de kystnære havvindmølleparker ikke anlægges efter 2012-reglerne, men efter reglerne fra 2019. De monstrøse møller, så tæt på kysten vil ødelægge livet og naturen

for os alle, og tilmed være dårlig reklame for vindmølleindustrien.

Venlig hilsen
Bodil Holst Kjær
Hanevangen 13
2730 Herlev.

PS Jeg skal tilføje, at godt 5000 protesterede skriftligt mod møllerne i løbet af ingen tid.